

Brussel, 25 november 2024
(OR. en)

15095/24

Interinstitutioneel dossier:
2024/0599(NLE)

SOC 797
EMPL 547
ECOFIN 1228
EDUC 428

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: BESLUIT VAN DE RAAD betreffende richtsnoeren voor het
werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten

BESLUIT (EU) 2024/... VAN DE RAAD

van ...

betreffende richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 148, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid³,

¹ Advies van 23 oktober 2024 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

² Advies van 23 oktober 2024 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

³ Advies van 23 oktober 2024 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De lidstaten en de Unie moeten werken aan de ontwikkeling van een gecoördineerde werkgelegenheidsstrategie voor de bevordering van een geschoolde, opgeleide en flexibele beroepsbevolking en inclusieve, veerkrachtige en toekomstgerichte arbeidsmarkten die snel inspelen op economische veranderingen, teneinde de in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) vastgelegde doelstellingen inzake volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang, evenwichtige economische groei, en een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu te verwezenlijken. De lidstaten moeten werkgelegenheidsbevordering opvatten als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang en hun maatregelen op dat gebied binnen de Raad coördineren.
- (2) De Unie moet sociale uitsluiting en discriminatie bestrijden en sociale rechtvaardigheid en bescherming, de gelijkheid van vrouwen en mannen, de solidariteit tussen generaties en de bescherming van de rechten van het kind bevorderen, als bepaald in artikel 3 VEU. Op grond van artikel 9 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moet de Unie bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden rekening houden met de eisen in verband met de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid, de waarborging van toereikende sociale bescherming, de bestrijding sociale uitsluiting en een hoog niveau van onderwijs, opleiding en bescherming van de volksgezondheid.

- (3) Overeenkomstig het VWEU heeft de Unie beleidscoördinatie-instrumenten voor het economisch en werkgelegenheidsbeleid ontwikkeld en ingevoerd. De geïntegreerde richtsnoeren die deel uitmaken van die instrumenten worden gevormd door de in de bijlage bij dit besluit vastgelegde richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten (de “werkgelegenheidsrichtsnoeren”) en de in Aanbeveling (EU) 2015/1184 van de Raad⁴ vastgelegde globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en de Unie. De werkgelegenheidsrichtsnoeren dienen als leidraad bij de beleidsuitvoering in de lidstaten en in de Unie, en brengen de onderlinge afhankelijkheid tussen de lidstaten tot uiting. De resulterende gecoördineerde Europese en nationale beleidslijnen en hervormingen vormen een algehele passende mix van duurzaam economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid met positieve overloopeffecten voor de arbeidsmarkten en de samenleving in het algemeen, de economische en sociale veerkracht versterken, en een doeltreffende respons bieden op uitdagingen op middellange tot lange termijn en op de gevolgen van crises zoals de COVID-19-pandemie en de gestegen kosten van levensonderhoud in verband met Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne.

⁴ Aanbeveling (EU) 2015/1184 van de Raad van 14 juli 2015 betreffende de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en de Europese Unie (PB L 192 van 18.7.2015, blz. 27).

- (4) Om de economische en sociale vooruitgang, met inbegrip van opwaartse convergentie, te vergroten, de groene en de digitale transitie te ondersteunen, de industriële basis en het concurrentievermogen van de Unie te versterken en inclusieve en veerkrachtige arbeidsmarkten in de Unie tot stand te brengen, moeten de lidstaten tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden aanpakken; daarnaast moeten zij zorgen voor hoogwaardig en inclusief onderwijs en dito opleiding voor iedereen, met bijzondere aandacht voor het verbeteren van de basisvaardigheden, vooral onder studenten in een maatschappelijk kwetsbare positie, en voor de STEM-vaardigheden (wetenschap, technologie, engineering en wiskunde) op school en in het hoger onderwijs, beroepsonderwijs en -opleiding gericht op de toekomst, en een leven lang bij- en omscholen, alsook een doeltreffend actief arbeidsmarktbeleid en betere arbeidsomstandigheden en carrièremogelijkheden, met inachtneming van de rol en de autonomie van de sociale partners. Dat is van bijzonder belang voor de minder ontwikkelde, afgelegen en ultraperifere regio's van de Unie, waar de behoeften het grootst zijn. Tekorten kunnen verder worden aangepakt door eerlijke mobiliteit binnen de EU voor werknemers en lerenden te verbeteren en talent van buiten de Unie aan te trekken. Daarnaast moeten de banden tussen de onderwijs- en opleidingsstelsels en de arbeidsmarkt worden versterkt, en de vaardigheden, kennis en competenties die via niet-formeel en informeel leren zijn verworven, moeten worden erkend.

- (5) De werkgelegenheidsrichtsnoeren zijn in overeenstemming met het nieuwe kader voor economische governance van de Unie, dat op 30 april 2024 in werking is getreden⁵, en met de bestaande wetgeving van de Unie en diverse initiatieven van de Unie, waaronder de aanbevelingen van de Raad van 14 juni 2021⁶, 29 november 2021⁷, 5 april 2022⁸, 16 juni 2022⁹, 28 november 2022¹⁰, 8 december 2022¹¹,

-
- ⁵ Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).
- ⁶ Aanbeveling (EU) 2021/1004 van de Raad van 14 juni 2021 tot instelling van een Europese kindergarantie (PB L 223 van 22.6.2021, blz. 14).
- ⁷ Aanbeveling van de Raad van 29 november 2021 over blended leren voor hoogwaardig en inclusief basis- en middelbaar onderwijs (PB C 504 van 14.12.2021, blz. 21).
- ⁸ Aanbeveling van de Raad van 5 april 2022 over bruggen bouwen voor doeltreffende Europese samenwerking in het hoger onderwijs (PB C 160 van 13.4.2022, blz. 1).
- ⁹ Aanbeveling van de Raad van 16 juni 2022 betreffende leren voor de groene transitie en duurzame ontwikkeling (PB C 243 van 27.6.2022, blz. 1), Aanbeveling van de Raad van 16 juni 2022 betreffende een Europese benadering van microcredentials voor een leven lang leren en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt (PB C 243 van 27.6.2022, blz. 10), Aanbeveling van de Raad van 16 juni 2022 inzake individuele leerrekeningen (PB C 243 van 27.6.2022, blz. 26) en Aanbeveling van de Raad van 16 juni 2022 inzake het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit (PB C 243 van 27.6.2022, blz. 35).
- ¹⁰ Aanbeveling van de Raad van 28 november 2022 over trajecten naar succes op school die de aanbeveling van de Raad van 28 juni 2011 inzake beleid ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten vervangt (PB C 469 van 9.12.2022, blz. 1).
- ¹¹ Aanbeveling van de Raad van 8 december 2022 over toegang tot betaalbare hoogwaardige langdurige zorg (PB C 476 van 15.12.2022, blz. 1) en aanbeveling van de Raad van 8 december 2022 over voor- en vroegschoolse educatie en opvang: de doelstellingen van Barcelona voor 2030 (PB C 484 van 20.12.2022, blz. 1).

30 januari 2023¹², 12 juni 2023¹³ en 27 november 2023¹⁴, Aanbeveling (EU) 2021/402 van de Commissie¹⁵, de resolutie van de Raad van 26 februari 2021¹⁶, de mededelingen van de Commissie van 9 december 2021 over bouwen aan een economie die werkt voor de mensen: een actieplan voor de sociale economie, van 30 september 2020 over het actieplan voor digitaal onderwijs 2021-2027, van 3 maart 2021 over een Unie van gelijkheid: strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030, van 7 september 2022 over een Europese zorgstrategie, van 1 februari 2023 over een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk, van 25 januari 2023 over de versterking van de sociale dialoog in de Europese Unie, van 28 september 2022 over het beter beoordelen van de verdelingseffecten van het beleid van de lidstaten, en van 20 maart 2024 over tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden in de EU: een actieplan, de Besluiten (EU) 2021/2316¹⁷ en (EU) 2023/936¹⁸ van het Europees Parlement en de Raad,

¹² Aanbeveling van de Raad van 30 januari 2023 over een toereikend minimuminkomen met het oog op actieve inclusie (PB C 41 van 3.2.2023, blz. 1).

¹³ Aanbeveling van de Raad van 12 juni 2023 over de versterking van de sociale dialoog in de Europese Unie (PB C, C/2023/1389, 6.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj>).

¹⁴ Aanbeveling van de Raad van 27 november 2023 over de ontwikkeling van voorwaarden voor een kader voor de sociale economie (PB C, C/2023/1344, 29.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1344/oj>).

¹⁵ Aanbeveling (EU) 2021/402 van de Commissie van 4 maart 2021 over doeltreffende actieve steun voor werkgelegenheid na de COVID-19-crisis (EASE) (PB L 80 van 8.3.2021, blz. 1).

¹⁶ Resolutie van de Raad betreffende een strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding met het oog op de Europese Onderwijsruimte en verder (2021-2030) (PB C 66 van 26.2.2021, blz. 1).

¹⁷ Besluit (EU) 2021/2316 van het Europees Parlement en de Raad van 22 december 2021 over een Europees Jaar van de Jeugd (2022) (PB L 462 van 28.12.2021, blz. 1).

¹⁸ Besluit (EU) 2023/936 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 over een Europees Jaar van de Vaardigheden (PB L 125 van 11.5.2023, blz. 1).

en de Richtlijnen (EU) 2022/2041¹⁹, (EU) 2022/2381²⁰, (EU) 2023/970²¹ en (EU) 2024/2831²² van het Europees Parlement en de Raad.

-
- ¹⁹ Richtlijn (EU) 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie (PB L 275 van 25.10.2022, blz. 33).
- ²⁰ Richtlijn (EU) 2022/2381 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022 inzake het verbeteren van het genderevenwicht bij bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en daarmee samenhangende maatregelen (PB L 315 van 7.12.2022, blz. 44).
- ²¹ Richtlijn (EU) 2023/970 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 ter versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handhavingsmechanismen (PB L 132 van 17.5.2023, blz. 21).
- ²² Richtlijn (EU) 2024/2831 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 betreffende de verbetering van de arbeidsvoorwaarden bij platformwerk (PB L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj>).

- (6) Het Europees Semester combineert verschillende instrumenten in een overkoepelend kader voor geïntegreerde multilaterale coördinatie en bewaking van het economisch en werkgelegenheidsbeleid binnen de Unie. Bij het streven naar ecologische duurzaamheid, productiviteit, rechtvaardigheid en macro-economische stabiliteit worden de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten, die in november 2017 door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie zijn afgekondigd²³ (de “Europese pijler van sociale rechten”), en het monitoringinstrument daarvan, het sociaal scorebord, opgenomen in het Europees Semester, waarmee ook een analyse mogelijk is van de risico’s en uitdagingen voor opwaartse sociale convergentie in de Unie, en voorziet het Europees Semester in nauwe samenwerking met de sociale partners, het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden. Het Europees Semester draagt ook bij tot de verwezenlijking van de door de Verenigde Naties vastgestelde duurzameontwikkelingsdoelstellingen. Het economisch en werkgelegenheidsbeleid van de Unie en de lidstaten moet gepaard gaan met de rechtvaardige transitie van de Unie naar een klimaatneutrale, ecologisch duurzame en digitale economie, versterking van het concurrentievermogen en de productiviteit, waarborging van adequate arbeidsvoorwaarden, stimulering van innovatie en bevordering van democratie op het werk, sociale dialoog, sociale rechtvaardigheid, gelijke kansen en opwaartse sociaal-economische convergentie; ook moet het ongelijkheden en regionale verschillen aanpakken, en armoede en sociale uitsluiting bestrijden.

²³ Interinstitutionele proclamatie betreffende de Europese pijler van sociale rechten (PB C 428 van 13.12.2017, blz. 10).

- (7) Klimaatverandering en andere milieugerelateerde uitdagingen, de noodzaak om te zorgen voor een eerlijke groene transitie, energieonafhankelijkheid en groter concurrentievermogen van nettonul-industrieën en de noodzaak om de open strategische autonomie van Europa veilig te stellen, evenals digitalisering, artificiële intelligentie en de platformeconomie, steeds meer telewerk en demografische veranderingen transformeren de economieën en samenlevingen van de Unie ingrijpend. De Unie en haar lidstaten moeten samenwerken om dergelijke structurele ontwikkelingen effectief en proactief aan te pakken en de bestaande systemen en het daarmee samenhangende beleid waar nodig aan te passen, rekening houdend met de sterke onderlinge afhankelijkheid van de economieën en arbeidsmarkten van de lidstaten. Dat vereist een gecoördineerd, ambitieus en doeltreffend beleid op nationaal en Unieniveau dat de rol van de sociale partners erkent, in overeenstemming is met het VWEU en de bepalingen van de Unie betreffende economische governance, en rekening houdt met de Europese pijler van sociale rechten. Dit beleid moet duurzame investeringen stimuleren in alle regio's van de Unie en ervoor zorgen dat opnieuw wordt ingezet op goed gefaseerde hervormingen en investeringen die duurzame en inclusieve economische groei, het scheppen van hoogwaardige banen, productiviteit, billijke arbeidsvoorwaarden, sociale en territoriale cohesie, opwaartse sociaal-economische convergentie, veerkracht en budgettaire verantwoordelijkheid bevorderen.

Zoals vermeld in de aanbeveling betreffende leren voor de groene transitie en duurzame ontwikkeling, kan de uitvoering van die beleidslijnen worden ondersteund door de onderwijs- en opleidingsdimensie stelselmatig te integreren in andere beleidslijnen met betrekking tot de groene transitie en duurzame ontwikkeling vanuit het oogpunt van een leven lang leren. Er moet steun komen uit bestaande financieringsprogramma's van de Unie, en met name uit de bij Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad²⁴ opgezette herstel- en veerkrachtfaciliteit en de fondsen voor het cohesiebeleid, met inbegrip van het bij Verordening (EU) 2021/1057 van het Europees Parlement en de Raad²⁵ opgezette Europees Sociaal Fonds Plus en het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, dat wordt geregeld bij Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad²⁶, alsook uit het bij Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad²⁷ opgezette Fonds voor een rechtvaardige transitie. Het beleid moet maatregelen aan de vraag- en aanbodzijde combineren, en daarbij moet rekening worden gehouden met de economische, ecologische, werkgelegenheids- en sociale effecten van dergelijke maatregelen.

²⁴ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

²⁵ Verordening (EU) 2021/1057 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1296/2013 (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 21).

²⁶ Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 60).

²⁷ Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1).

- (8) De Europese pijler van sociale rechten, bevat twintig beginselen en rechten ter ondersteuning van goed functionerende en eerlijke arbeidsmarkten en socialezekerheidsstelsels, opgebouwd rond drie categorieën: gelijke kansen en toegang tot de arbeidsmarkt, eerlijke arbeidsomstandigheden, en sociale bescherming en inclusie. Die beginselen en rechten bepalen de strategische koers van de Unie om ervoor te zorgen dat de transities naar klimaatneutraliteit, ecologische duurzaamheid en digitalisering en de demografische veranderingen en de daarmee samenhangende gevolgen op sociaal rechtvaardige en eerlijke wijze verlopen, waarbij ook de territoriale samenhang behouden blijft. De Europese pijler van sociale rechten vormt samen met het begeleidende sociale scorebord een leidraad om de prestaties van de lidstaten op sociaal en werkgelegenheidsgebied, met inbegrip van opwaartse sociale convergentie, in de Unie binnen het Europees Semester te monitoren, hervormingen en investeringen op nationaal, regionaal en lokaal niveau te stimuleren, en het “sociale” en de “markt” in de moderne economie van vandaag te verzoenen, onder meer door de sociale economie te bevorderen. Op 4 maart 2021 heeft de Commissie een actieplan voor de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten (het “actieplan”) uitgebracht met ambitieuze maar realistische kerndoelen van de Unie voor 2030 inzake werkgelegenheid (dat ten minste 78 % van de bevolking in de leeftijdsgroep van 20 tot 64 jaar een baan moet hebben), vaardigheden (dat ten minste 60 % van alle volwassenen jaarlijks aan een opleiding moet deelnemen) en armoedebestrijding (dat ten minste vijftien miljoen minder mensen, van wie vijf miljoen kinderen, met armoede of sociale uitsluiting worden bedreigd) (de “kerndoelen van de Unie voor 2030”) en aanvullende subdoelen, alsook het herziene sociale scorebord.

- (9) Zoals door de staatshoofden en regeringsleiders tijdens de sociale top van Porto van 8 mei 2021 is erkend, zal de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten het streven van de Unie naar een digitale, groene en rechtvaardige transitie versterken, bijdragen aan opwaartse sociaal-economische convergentie en de demografische uitdagingen helpen aanpakken. De staatshoofden en regeringsleiders beklemtoonden dat de sociale dimensie, de sociale dialoog en de actieve betrokkenheid van de sociale partners een centrale plaats innemen in een zeer concurrerende sociale markteconomie, en waren ingenomen met de nieuwe kerndoelen van de Unie. Zij verklaarden, conform de strategische agenda 2019-2024 van de Europese Raad, vastbesloten te zijn de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten op EU- en nationaal niveau verder te blijven verdiepen, met inachtneming van de respectieve bevoegdheden en van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel. Tot slot benadrukten zij hoe belangrijk het is de geboekte voortgang met de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en de kerndoelen van de Unie voor 2030 nauwlettend te volgen, ook op het hoogste niveau.

- (10) De kerndoelen van de Unie voor 2030 werden door de staatshoofden en regeringsleiders op de sociale top van Porto en door de Europese Raad van juni 2021 goed onthaald. Zij zullen samen met het sociaal scorebord van nut zijn om te monitoren in hoeverre de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten worden toegepast binnen het kader voor beleidscoördinatie in de context van het Europees Semester. Tijdens de sociale top van Porto werden de lidstaten daarnaast verzocht ambitieuze nationale doelstellingen vast te stellen die, rekening houdend met de uitgangspositie van elk lidstaat, een passende bijdrage moeten vormen aan de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie voor 2030. Tussen september 2021 en juni 2022 hebben de lidstaten op verzoek van de Commissie hun nationale doelstellingen meegedeeld. Tijdens de zitting van de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken van juni 2022 benadrukten de ministers van de lidstaten hoe belangrijk het is de geboekte voortgang bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en de kerndoelen van de Unie voor 2030 nauwlettend te volgen. Tegen die achtergrond wordt de voortgang ten aanzien van die nationale doelstellingen gemonitord in het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid dat op 11 maart 2024 door de Raad is goedgekeurd (het “gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid”), en geïntegreerd in de monitoringinstrumenten van het Europees Semester. Daarnaast bevatte het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2024 bij wijze van proef een “eerste analyse per land” – op basis van de kenmerken van het kader voor sociale convergentie – van mogelijke risico’s voor de opwaartse sociale convergentie, waaruit bleek dat in zeven lidstaten zich mogelijk risicovolle situaties voordeden. Die conclusie resulteerde in een diepgaandere “tweede analyse” voor deze zeven lidstaten, waaruit bleek dat de algemene uitdagingen niet voor al deze lidstaten werden bevestigd.

- (11) Naar aanleiding van de Russische invasie van Oekraïne heeft de Europese Raad in zijn conclusies van 24 februari 2022 het optreden van Rusland, dat gericht is op de ondermijning van de Europese en mondiale veiligheid en stabiliteit, veroordeeld, zijn solidariteit met de Oekraïense bevolking betuigd en gewezen op de schending door Rusland van het internationaal recht en de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties. In de huidige context biedt tijdelijke bescherming, zoals verleend bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad²⁸ en verlengd bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/2409 van de Raad²⁹, snelle en doeltreffende bijstand in de Unie aan ontheemden die Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne ontvluchten, en verleent deze ontheemden in de hele Unie minimumrechten die een passend niveau van bescherming bieden. Door deel te nemen aan de Europese arbeidsmarkten kunnen ontheemden uit Oekraïne blijven bijdragen aan een sterkere economie in de Unie en hun land en de mensen daar helpen ondersteunen. In de toekomst kunnen de opgedane ervaring en verworven vaardigheden bijdragen tot de wederopbouw van Oekraïne. Tijdelijke bescherming verleent niet-begeleide kinderen en tieners het recht op wettelijke voogdij en toegang tot onderwijs en opvang. De lidstaten moeten de sociale partners blijven betrekken bij het ontwerp, de uitvoering en de evaluatie van beleidsmaatregelen die gericht zijn op het aanpakken van de uitdagingen op het gebied van werkgelegenheid en vaardigheden, waaronder de erkenning van kwalificaties van ontheemden uit Oekraïne. De sociale partners spelen een belangrijke rol bij het beperken van de gevolgen van die oorlog met betrekking tot het behoud van werkgelegenheid en productie.

²⁸ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG, en tot invoering van tijdelijke bescherming naar aanleiding daarvan (PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1).

²⁹ Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/2409 van de Raad van 19 oktober 2023 tot verlenging van de tijdelijke bescherming zoals ingevoerd bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 (PB L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

- (12) Bij hervormingen van de arbeidsmarkt, met inbegrip van de nationale loonvormingsmechanismen, moeten de nationale praktijken op het gebied van de sociale dialoog en collectieve onderhandelingen, alsook de autonomie van de sociale partners in acht worden genomen, teneinde te zorgen voor billijke lonen die een fatsoenlijke levensstandaard, duurzame groei en opwaartse sociaal-economische convergentie mogelijk maken. Die hervormingen moeten een breed beraad over sociaal-economische factoren mogelijk maken, waaronder verbeteringen op het gebied van duurzaamheid, concurrentievermogen, innovatie, het scheppen van hoogwaardige banen, billijke arbeidsvoorwaarden, democratie op het werk, gendergelijkheid, de bestrijding van armoede onder werkenden, onderwijs, opleiding en vaardigheden, volksgezondheid, sociale bescherming en inclusie, alsook reële inkomens. Het belang van de sociale dialoog bij het aanpakken van uitdagingen in de arbeidswereld, waaronder tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden, werd opnieuw bevestigd op de top van Hertoginnedal van 2024.

- (13) De herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen ondersteunen de lidstaten bij de uitvoering van hervormingen en investeringen die in overeenstemming zijn met de prioriteiten van de Unie, waardoor de economieën en samenlevingen in de Unie duurzamer en veerkrachtiger worden en beter voorbereid zijn op de groene en de digitale transitie in de veranderlijke context na de COVID-19-pandemie. Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft de reeds bestaande sociaal-economische problemen verder verergerd, aangezien vooral huishoudens met een laag inkomen getroffen werden door de hogere energieprijzen. De lidstaten en de Unie moeten ervoor blijven zorgen dat de sociale, werkgelegenheids- en economische gevolgen worden beperkt en dat de transities sociaal rechtvaardig en billijk verlopen, ook in de wetenschap dat meer open strategische autonomie en een snellere groene transitie zullen helpen minder afhankelijk te worden van de invoer van energie en andere strategische producten en technologieën, met name vanuit Rusland. Het is van essentieel belang veerkracht te bevorderen en te streven naar een inclusieve en veerkrachtige samenleving waarin mensen worden beschermd, maar hen ook wordt aangeleerd hoe ze zelf kunnen anticiperen op en omgaan met veranderingen, en waarin ze actief aan de samenleving en de economie kunnen deelnemen.
- (14) Er is samenhangend actief arbeidsmarktbeleid nodig dat bestaat uit tijdelijke en gerichte aanwervings- en transitiestimulansen, vaardighedenbeleid, waaronder leren voor de groene transitie en duurzame ontwikkeling, en gerichte, doeltreffende en aanpasbare diensten voor arbeidsvoorziening, om de transities op de arbeidsmarkt te ondersteunen en het onbenutte arbeidsmarktpotentieel volledig te benutten, ook in lijn met de aanpak van actieve inclusie en in het licht van de groene en de digitale transformatie. Adequate arbeidsvoorwaarden, waaronder gezondheid en veiligheid op het werk en de lichamelijke en geestelijke gezondheid van werknemers, moeten worden gewaarborgd.

- (15) Het is zaak alle vormen van discriminatie te bestrijden, gendergelijkheid te waarborgen en de werkgelegenheid voor ondervertegenwoordigde groepen op de arbeidsmarkt te bevorderen. Gelijke toegang en gelijke kansen voor iedereen moeten worden gewaarborgd en armoede en sociale uitsluiting, in het bijzonder die van kinderen, personen met een handicap en Roma, moeten worden teruggedrongen, meer bepaald door te zorgen voor een doeltreffende werking van de arbeidsmarkten en adequate en inclusieve stelsels voor sociale bescherming, zoals uiteengezet in de aanbevelingen van de Raad van 8 november 2019³⁰ en van 30 januari 2023³¹. Daarnaast moeten belemmeringen voor inclusief en toekomstgericht onderwijs, opleiding, een leven lang leren en arbeidsmarktparticipatie worden weggenomen. De lidstaten moeten investeren in voor- en vroegschoolse educatie en opvang, in overeenstemming met de Europese kindergarantie en de aanbeveling over de doelstellingen van Barcelona voor 2030, in het aantrekkelijker en inclusiever maken van beroepsonderwijs en -opleiding, in overeenstemming met de aanbeveling van 24 november 2020 van de Raad³², en in digitale en groene vaardigheden, in overeenstemming met het actieplan voor digitaal onderwijs en de aanbevelingen inzake leren voor de groene transitie en duurzame ontwikkeling en over trajecten naar succes op school. Toegang tot betaalbare en adequate huisvesting, waaronder via sociale huisvesting, is een noodzakelijke voorwaarde om gelijke kansen te garanderen. Dak- en thuisloosheid moeten specifiek worden aangepakt door middel van preventiemaatregelen en door de toegang tot permanente huisvesting te bevorderen en ondersteunende diensten aan te bieden.

³⁰ Aanbeveling van de Raad van 8 november 2019 met betrekking tot de toegang tot sociale bescherming voor werknemers en zelfstandigen (PB C 387 van 15.11.2019, blz. 1).

³¹ Aanbeveling van de Raad van 30 januari 2023 over een toereikend minimuminkomen met het oog op actieve inclusie (PB C 41 van 3.2.2023, blz. 1).

³² Aanbeveling van de Raad van 24 november 2020 inzake beroepsonderwijs en -opleiding voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht (PB C 417 van 2.12.2020, blz. 1).

Tijdige en gelijke toegang tot betaalbare hoogwaardige langdurige zorg, in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad van 8 december 2022³³, en tot gezondheidsdiensten, met inbegrip van preventieve zorg en gezondheidsbevordering, zijn in het licht van potentiële toekomstige gezondheidsrisico's en een vergrijzende samenleving bijzonder relevant. Het potentieel van personen met een handicap om bij te dragen tot economische groei en sociale ontwikkeling moet verder worden benut, in overeenstemming met de strategie inzake de rechten van personen met een handicap, waarin de lidstaten werd verzocht doelstellingen voor arbeidsparticipatie en deelname aan volwasseneneducatie van personen met een handicap vast te stellen. In het strategisch EU-kader voor de Roma³⁴ wordt gewezen op de capaciteit binnen de gemarginaliseerde Roma-gemeenschappen om tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden te verminderen en met behulp van dit kader wordt ernaar gestreefd de werkgelegenheidskloof tussen de Roma en de algemene bevolking met minstens de helft te verkleinen. Nieuwe technologieën en veranderende werkomgevingen in de hele Unie maken flexibelere werkregelingen, een betere productiviteit en een beter evenwicht tussen werk en privéleven mogelijk, en dragen tegelijkertijd bij tot de verwezenlijking van de groene verbintenissen van de Unie. Die ontwikkelingen brengen ook nieuwe uitdagingen met zich mee voor de arbeidsmarkten, die gevolgen hebben voor de arbeidsomstandigheden, de gezondheid en veiligheid op het werk en de daadwerkelijke toegang tot passende sociale bescherming voor werknemers en zelfstandigen. De lidstaten moeten er in samenwerking met de sociale partners voor zorgen dat nieuwe vormen van arbeidsorganisatie zich vertalen in hoogwaardige banen en adequate gezonde en veilige werkplekken en arbeidsvoorwaarden, evenals evenwicht tussen werk en privéleven, en actief en gezond ouder worden, waarbij gevestigde arbeids- en sociale rechten worden gehandhaafd en het Europese sociale model wordt versterkt.

³³ Aanbeveling van de Raad van 8 december 2022 over toegang tot betaalbare en hoogwaardige langdurige zorg (PB C 476 van 15.12.2022, blz. 1).

³⁴ Mededeling van de Commissie van 7 oktober 2020, getiteld “Een Unie van gelijkheid: strategisch EU-kader voor gelijkheid, integratie en participatie van de Roma”, en Aanbeveling van de Raad van 12 maart 2021 inzake gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma (PB C 93 van 19.3.2021, blz. 1).

- (16) De geïntegreerde richtsnoeren moeten als basis dienen voor de landspecifieke aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten. De lidstaten moeten ten volle gebruikmaken van hun React-EU-middelen die beschikbaar worden gesteld overeenkomstig Verordening (EU) 2020/2221 van het Europees Parlement en de Raad³⁵, die een aanvulling vormen op de fondsen voor het cohesiebeleid en het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen tot en met 2023. Naar aanleiding van de huidige crisis in Oekraïne is Verordening (EU) 2020/2221 verder aangevuld door Verordening (EU) 2022/562 van het Europees Parlement en de Raad³⁶, alsook door een bijkomende wijziging van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad³⁷ wat betreft de verhoging van de voorfinanciering uit de React-EU-middelen en door de vaststelling, in Verordening (EU) 2022/613 van het Europees Parlement en de Raad³⁸, van nieuwe eenheidskosten om de integratie van mensen die Oekraïne verlaten en de Unie binnenkomen te helpen versnellen.

³⁵ Verordening (EU) 2020/2221 van het Europees Parlement en de Raad van 23 december 2020 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1303/2013 wat betreft extra middelen en uitvoeringsregelingen om bijstand te verlenen ter bevordering van het crisisherstel in de context van de COVID-19-pandemie en de sociale gevolgen daarvan en ter voorbereiding van een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie (React-EU) (PB L 437 van 28.12.2020, blz. 30).

³⁶ Verordening (EU) 2022/562 van het Europees Parlement en de Raad van 6 april 2022 tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1303/2013 en (EU) nr. 223/2014 wat betreft maatregelen uit hoofde van het cohesiebeleid ten behoeve van vluchtelingen in Europa (CARE) (PB L 109 van 8.4.2022, blz. 1).

³⁷ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

³⁸ Verordening (EU) 2022/613 van het Europees Parlement en de Raad van 12 april 2022 tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1303/2013 en (EU) nr. 223/2014 wat betreft de verhoging van de voorfinanciering uit de React-EU-middelen en de vaststelling van eenheidskosten (PB L 115 van 13.4.2022, blz. 38).

Daarnaast moeten de lidstaten voor de programmeringsperiode 2021-2027 ten volle gebruikmaken van het Europees Sociaal Fonds Plus, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen, waaronder het Fonds voor een rechtvaardige transitie en InvestEU vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/523 van het Europees Parlement en de Raad³⁹, evenals van het instrument voor technische ondersteuning, om hoogwaardige werkgelegenheid en sociale investeringen te bevorderen, armoede en sociale uitsluiting tegen te gaan, discriminatie te bestrijden, toegankelijkheid en inclusie te waarborgen, alsook bij- en omscholingsmogelijkheden voor de beroepsbevolking, een leven lang leren en een hoogwaardig onderwijs- en opleidingsaanbod voor iedereen, met inbegrip van digitale geletterdheid en vaardigheden, te stimuleren, zodat de mensen de nodige kennis en kwalificaties kunnen opdoen om zich te handhaven in een digitale en groene economie. De lidstaten moeten ook ten volle gebruikmaken van het bij Verordening (EU) 2021/691 van het Europees Parlement en de Raad⁴⁰ opgezette Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor ontslagen werknemers, met het oog op de ondersteuning van werknemers die zijn ontslagen als gevolg van grote herstructureringen, zoals sociaal-economische veranderingen die het gevolg zijn van globale trends, en van technologische en milieuveranderingen. Hoewel de geïntegreerde richtsnoeren gericht zijn tot de lidstaten en de Unie, moeten zij worden uitgevoerd in partnerschap met alle nationale, regionale en lokale autoriteiten, in nauwe samenwerking met de parlementen, de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld.

³⁹ Verordening (EU) 2021/523 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van het InvestEU-programma en tot wijziging van Verordening (EU) 2015/1017 (PB L 107 van 26.3.2021, blz. 30).

⁴⁰ Verordening (EU) 2021/691 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 betreffende het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering voor ontslagen werknemers (EFG) en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1309/2013 (PB L 153 van 3.5.2021, blz. 48).

- (17) Het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming moeten overeenkomstig hun respectieve mandaten uit hoofde van het VWEU, toezicht houden op de wijze waarop de betrokken beleidsmaatregelen worden uitgevoerd in het licht van de werkgelegenheidsrichtsnoeren. Die comités en de voorbereidende instanties van de Raad die bij de coördinatie van het economisch en het sociaal beleid zijn betrokken, moeten nauw met elkaar samenwerken. De beleidsdialoog tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot de werkgelegenheidsrichtsnoeren, moet worden gehandhaafd.
- (18) Het Comité voor sociale bescherming is geraadpleegd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De in de bijlage opgenomen richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten (de “werkgelegenheidsrichtsnoeren”) worden vastgesteld. De werkgelegenheidsrichtsnoeren vormen een onderdeel van de geïntegreerde richtsnoeren.

Artikel 2

De lidstaten houden in hun werkgelegenheidsbeleid en hervormingsprogramma's, waarover overeenkomstig artikel 148, lid 3, van het VWEU verslag wordt uitgebracht, rekening met de werkgelegenheidsrichtsnoeren.

Artikel 3

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ...,

Voor de Raad

De voorzitter
